

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2009
V. volební období

857

Vládní návrh

na vydání

zákona

o označování a sledovatelnosti výbušnin pro civilní použití

VLÁDNÍ NÁVRH

ZÁKON

ze dne 2009

o označování a sledovatelnosti výbušnin pro civilní použití

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Obecná ustanovení

§ 1

Předmět úpravy

(1) Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropských společenství¹⁾ a upravuje

a) systém pro jednoznačné označování a sledovatelnost výbušnin pro civilní použití²⁾ (dále jen „výbušniny“) a

b) působnost orgánů státní správy v oblasti označování a sledovatelnosti výbušnin.
CELEX32008L0043

(2) Tento zákon se nevztahuje na

a) výbušniny přepravované a doručované bez obalu nebo v čerpacích vozidlech pro jejich přímé nabití do vývrtu,

b) výbušniny vyrobené na místě odstřelu a na výbušniny, které jsou přímo nabity hned po výrobě,
CELEX32008L0043

c) střelivo, pyrotechnické výrobky a vojenskou munici,

d) výbušniny, výbušné předměty a pomůcky, které drží pro své potřeby ozbrojené síly České republiky, ozbrojené bezpečnostní sbory, zpravodajské služby České republiky, Generální ředitelství cel, Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva a Hasičský záchranný sbor České republiky pro výkon služby,

e) výbušniny, výbušné předměty a pomůcky, které drží pro své potřeby ozbrojené síly a sbory jiných států při jejich pobytu na území České republiky, při průjezdu přes území České republiky nebo při přeletu nad územím České republiky, vyplývá-li to z mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

¹⁾ Směrnice Komise 2008/43/ES ze dne 4. dubna 2008, kterou se podle směrnice Rady 93/15/EHS zřizuje systém pro identifikaci a sledovatelnost výbušnin pro civilní použití.

²⁾ § 21 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění zákona č. 542/1991 Sb., zákona č. 315/2001 Sb., zákona č. 227/2003 Sb. a zákona č. 376/2007 Sb.

Označování výbušnin

§ 2

Jednoznačné označení

(1) Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby, které

a) vyrábějí nebo sestavují výbušniny (dále jen „výrobci“),

b) dovážejí výbušniny (dále jen „dovozci“) nebo

c) s výbušninami nakládají jiným způsobem než uvedeným v písmeni a) nebo b) (dále jen „osoby nakládající s výbušninami“),

jsou povinny označit výbušniny a každé jejich nejmenší balení tak, aby označení bylo dobře čitelné, nezaměnitelné a aby bylo v souladu s požadavky uvedenými v příloze k tomuto zákonu (dále jen „jednoznačné označení“), pokud výbušniny v souladu s tímto zákonem již nebyly jednoznačně označeny.

CELEX32008L0043

(2) V případě, že výbušnina podléhá dalším výrobním a montážním procesům, osoby uvedené v odstavci 1, které tyto procesy provádějí, nejsou povinny ji znovu jednoznačně označit za předpokladu, že původní jednoznačné označení stále splňuje požadavky stanovené v § 3 a v příloze k tomuto zákonu.

CELEX32008L0043

(3) Odstavec 1 se nepoužije, pokud je výbušnina vyrobena na vývoz a je označena v souladu s požadavky dovážející země umožňujícími tuto výbušninu sledovat.

CELEX 32008L0043

(4) Pro každé místo výroby výbušnin Český báňský úřad přiděluje trojmístný číselný kód na žádost

a) výrobce, který je usazen na území České republiky, pokud se místo výroby výbušnin nachází na území České republiky,

b) výrobce, který je usazen na území Evropské unie, pokud se místo výroby výbušnin nachází mimo území Evropské unie a výbušniny se dovážejí do České republiky,

c) dovozce výbušnin do České republiky, pokud výrobce není usazen v členském státě Evropské unie a místo výroby výbušnin se nachází mimo území Evropské unie.

CELEX32008L0043

(5) V případě, že osoby uvedené v odstavci 1 výbušniny znovu balí, odpovídají za to, že výbušnina a každé její nejmenší balení je jednoznačně označeno.

CELEX32008L0043

§ 3

Způsob označování výbušnin

(1) Jednoznačné označení se provede přímo na výbušnině nebo se k ní připevní trvalým způsobem.

CELEX32008L0043

(2) Kromě jednoznačného označení může být výbušnina označena i pasivním inertním elektronickým identifikátorem a každé balení obsahující výbušniny souvisejícím identifikátorem.

CELEX32008L0043

§ 4

Způsob označení výbušnin ve formě náložek a výbušnin v pytlích

Výbušniny ve formě náložek a výbušniny balené v pytlích musí být jednoznačně označeny nálepkou nebo přímým tiskem na náložce nebo pytli. Každé balení obsahující náložky musí nést stejné označení.

CELEX32008L0043

§ 5

Způsob označení dvou a vícesložkových výbušnin

Balené dvou a vícesložkové výbušniny musí být jednoznačně označeny nálepkou nebo přímým tiskem na každém nejmenším balení obsahujícím dané složky.

CELEX32008L0043

§ 6

Způsob označení zážehových rozbušek a zažehovačů

Zážehové rozbušky nebo zažehovače musí být jednoznačně označeny nálepkou nebo přímým tiskem nebo musí být označení vyraženo přímo na dutinku rozbušky. Každé nejmenší balení obsahující zážehové rozbušky nebo zažehovače musí nést stejné označení.

CELEX32008L0043

§ 7

Způsob označení elektrických, neelektrických a elektronických rozbušek

Elektrické, neelektrické a elektronické rozbušky musí být jednoznačně označeny nálepkou na přívodních vodičích nebo na detonační trubici, nebo nálepkou, přímým tiskem nebo ražbou přímo na dutinku rozbušky. Každé nejmenší balení obsahující rozbušky musí nést stejné označení.

CELEX32008L0043

§ 8

Způsob označení počinových a zesilujících náloží

Počinové a zesilující nálože musí být jednoznačně označeny nálepkou nebo přímým tiskem na počinové nebo zesilující náloži. Každé nejmenší balení obsahující počinové nebo zesilující nálože musí nést stejné označení.

CELEX32008L0043

§ 9

Způsob označení bleskovic a zápalnic

Bleskovice a zápalnice musí být jednoznačně označeny nálepkou nebo přímým tiskem na cívce. Jednoznačné označení musí být vyznačeno na každých pěti metrech buď na vnějším obalu bleskovice nebo zápalnice, nebo na vnitřní plastové vrstvě bezprostředně pod vnějším obalem bleskovice nebo zápalnice. Každé nejmenší balení obsahující bleskovice nebo zápalnice musí nést stejné označení.

CELEX32008L0043

§ 10

Způsob označení nádob a sudů obsahujících výbušniny

Výbušniny balené v nádobách nebo sudech musí být jednoznačně označeny nálepkou nebo přímým tiskem přímo na nádobu nebo sud obsahující výbušniny.

CELEX32008L0043

§ 11

Kopie originálního označení

Pokud výrobce, dovozce nebo osoba nakládající s výbušninami označí výbušninu samolepicí odnímatelnou nálepkou, která je kopií originálního označení a kterou může zákazník použít, je nutné, aby byla viditelně označena jako kopie.

CELEX32008L0043

Evidence

§ 12

Shromažďování údajů

(1) Výrobce, dovozce a osoba nakládající s výbušninami jsou povinni zřídit a vést systém pro jednoznačné označování a sledovatelnost výbušnin³⁾ v rozsahu žádosti o povolení k předávání a nabývání výbušnin, včetně jednoznačného označení, a to až do doby spotřebování nebo zničení výbušnin a ve všech fázích dodavatelského řetězce.

CELEX32008L0043

(2) Systém podle odstavce 1 musí umožnit sledování výbušniny tak, aby byla kdykoliv možná identifikace osob, u nichž se výbušniny nacházejí.

CELEX32008L0043

(3) Shromážděné údaje, včetně jednoznačných označení, musí výrobce, dovozce a osoba nakládající s výbušninami mít uloženy po dobu deseti let po dodání, spotřebování nebo zničení výbušniny, a to i v případě, že již s výbušninami nenakládají. V případě zániku výrobce, dovozce nebo osoby nakládající s výbušninami předá insolvenční správce nebo likvidátor údaje podle odstavce 1 příslušnému obvodnímu báňskému úřadu; tyto údaje zde budou uchovány do uplynutí stanovené doby.

CELEX32008L0043

§ 13

Povinnosti výrobců, dovozců a osob nakládajících s výbušninami

Výrobce, dovozce a osoba nakládající s výbušninami jsou povinni

- a) vést záznamy všech údajů podle § 12 spolu s údaji o osobách, které výbušninu nabyly, kterým byla výbušnina předána nebo kterými byla dovezena,
- b) vést záznamy o umístění každé výbušniny, se kterou nakládají, než je dále předána nebo použita,
- c) pravidelně, nejméně jedenkrát za kalendářní rok, ověřit systém shromažďování údajů s cílem zajistit účinnost systému a kvalitu zaznamenaných údajů,
- d) mít uloženy shromážděné údaje, včetně údajů z jednoznačných označení, po dobu uvedenou v § 12 odst. 3,
- e) chránit shromážděné údaje před náhodným nebo svévolným poškozením nebo zničením,
- f) poskytovat na žádost orgánů uvedených v § 14, orgánů Policie České republiky nebo orgánů činných v trestním řízení informace ohledně původu a místa, kde se výbušnina

³⁾ § 25a zákona č. 61/1988 Sb., ve znění zákona č. 376/2007 Sb.

nachází, až do doby jejího spotřebování nebo zničení, a ve všech fázích dodavatelského řetězce a

g) poskytovat orgánům uvedeným v písmenu f) jméno a kontaktní údaje osoby, která může dodat informace podle písmene f) mimo pracovní dobu.

CELEX32008L0043

Výkon státní správy

§ 14

Působnost orgánů státní správy

(1) Státní správu podle tohoto zákona vykonávají

a) Český báňský úřad, a

b) obvodní báňské úřady.

CELEX32008L0043

(2) Český báňský úřad

a) přiděluje trojmístný kód místu výroby podle tohoto zákona a

b) rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutím obvodních báňských úřadů vydaným podle tohoto zákona,

c) vykonává dozor nad plněním povinností podle tohoto zákona.

CELEX32008L0043

(3) Obvodní báňské úřady

a) vykonávají dozor nad plněním povinností podle tohoto zákona,

b) ukládají nezbytná opatření k nápravě nedostatků týkajících se značení, shromažďování údajů a plnění povinností podle § 13,

c) vedou řízení o správních deliktech a

d) uchovávají údaje v případech uvedených v § 12 odstavci 3.

CELEX32008L0043

§ 15

Výkon dozoru

(1) Při provádění dozoru kontrolují orgány vykonávající dozor plnění povinností vyplývajících z tohoto zákona a jiných právních předpisů, pokud se vztahují k označování a sledovatelnosti výbušnin. Orgány dozoru ukládají rovněž opatření k nápravě zjištěných nedostatků podle tohoto zákona, zejména opatření k provedení potřebných prací. Za účelem

dozoru jsou osoby vykonávající působnost dozorových orgánů oprávněny vstupovat do všech objektů, kde se nacházejí výbušniny, včetně prodejen, výrobních a skladových objektů a dalších provozoven.

(2) Osoba podléhající dozoru podle tohoto zákona je povinna osobám oprávněným k výkonu působnosti dozorových orgánů předložit těmto orgánům pro účely výkonu dozoru dokumentaci a poskytnout jim informace o činnostech souvisejících s označováním a pohybem výbušnin.

§ 16

Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob

(1) Výrobce, dovozce nebo osoba nakládající s výbušninami se dopustí správního deliktu tím, že

- a) nezřídí nebo nevede systém pro jednoznačné označování a sledovatelnost výbušnin podle § 12 odst. 1,
- b) vede systém pro jednoznačné označování a sledovatelnost výbušnin tak, že tento systém neumožní sledování výbušnin nebo identifikaci osob, u nichž se výbušnina nachází,
- c) nakládá s výbušninami, které nesplňují požadavky na jednoznačné označení stanovené tímto zákonem v § 2 až 11,
- d) jako výrobce nebo dovozce vede záznamy v rozporu s § 13 písm. a),
- e) v rozporu s § 13 písm. b) nevede záznamy o místě, kde se výbušnina nachází,
- f) v rozporu s § 13 písm. c) neověřuje pravidelně systém pro jednoznačné označování a sledovatelnost výbušnin s cílem zajistit jeho účinnost a kvalitu zaznamenaných údajů,
- g) nemá uloženy údaje shromážděné podle tohoto zákona ve stanoveném rozsahu nebo ve lhůtách podle zákona,
- h) nechrání shromážděné údaje před náhodným nebo svévolným poškozením,
- i) neposkytne na žádost orgánů vykonávajících dozor informace ohledně původu a místa, kde se výbušnina nachází během její životnosti a ve všech fázích spotřebitelského řetězce,
- j) neposkytne orgánům vykonávajícím dozor jméno a kontaktní údaje osoby, která může poskytnout informace podle § 13 písm. f), nebo
- k) nesplní opatření k nápravě uložené podle § 14 odst. 3.

(2) Za správní delikt lze uložit pokutu do výše

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) až h),
- b) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. i) až k).

§ 17

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezačal řízení do 3 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let a u deliktu podle § 16 odst. 1 písm. g) nejpozději do 10 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává a pokuty za ně ukládá obvodní báňský úřad.

(5) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(6) Pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

(7) Kromě pokuty lze v případě správního deliktu podle § 16 odst. 1 písm. c) nebo k) uložit i propadnutí výbušniny, jestliže náleží osobě, která se dopustila správního deliktu tím, že výbušninu ke spáchání správního deliktu užila nebo chtěla užít. Propadnutí nelze uložit, je-li hodnota výbušniny v nápadném nepoměru k povaze správního deliktu. Vlastníkem propadlé výbušniny se stává stát.

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 18

Přechodné ustanovení

Povinnosti výrobce, dovozce nebo osoby nakládající s výbušninami, které spočívají v evidenci a označování výbušnin vyrobených do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se řídí dosavadními právními předpisy.

§ 19

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 5. dubna 2012.
CELEX32008L0043

Jednoznačné označení výbušnin

Jednoznačné označení tvoří

I. čitelná částí označení obsahující tyto údaje:

a) název, obchodní firma nebo označení osoby podle § 2 odstavce 1,

b) abecedně-číselný kód obsahující

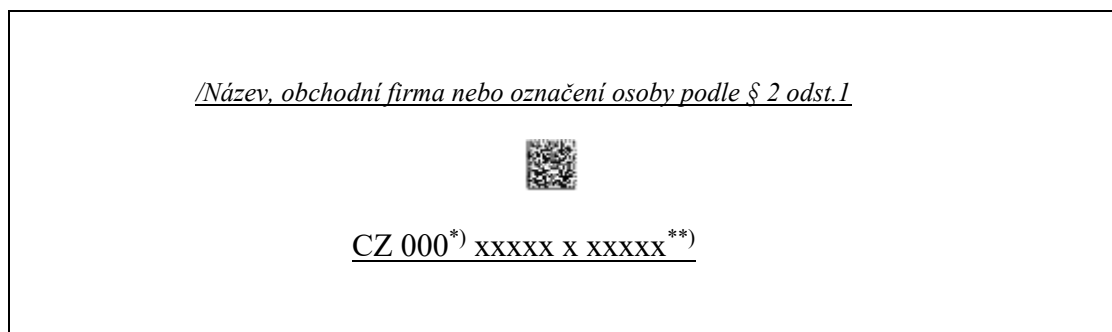
1. celkem 2 písmena označující členský stát (místo výroby nebo dovozu na trh Společenství podle bodu IV.,

2. celkem 3 číslice označující název místa výroby (přidělené Českým báňským úřadem),

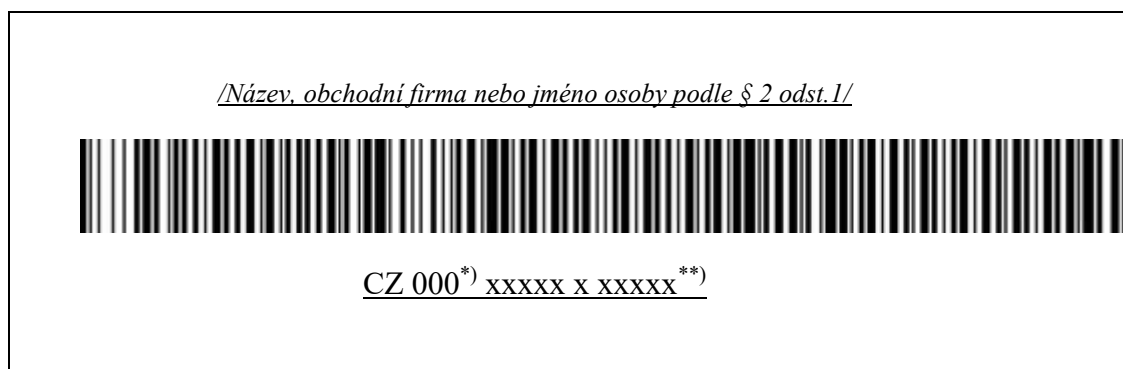
3. kód výrobku přidělený výrobcem a logistické informace výrobce;

II. elektronicky čitelné identifikace ve formě čárového kódu nebo formátu maticového kódu, který přímo odpovídá abecedně-číselnému identifikačnímu kódu.

Příklad maticového kódu:

Příklad čárového kódu:

III. Pro předměty, které jsou příliš malé na to, aby na nich byly uvedeny informace uvedené v části I písm. b) bodě 3, se informace uvedené v části I. písm. b) bodech 1. a 2. a v části II. považují za dostatečné.

CELEX32008L0043

*) na místech označených „0“ se uvede trojmístný číselný kód přidělený Českým báňským úřadem

**) na místech označených „x“ se uvede kombinace čísel a písmen

IV. Označení členských států EU

Belgie	BE
Bulharsko	BG
Česká republika	CZ
Dánsko	DK
Estonsko	EE
Finsko	FI
Francie	FR
Irsko	IE
Itálie	IT
Kypr	CY
Litva	LV
Lotyšsko	LT
Lucembursko	LU
Maďarsko	HU
Malta	MT
Německo	DE
Nizozemsko	NL
Polsko	PL
Portugalsko	PT
Rakousko	AT
Rumunsko	RO
Řecko	GR
Slovensko	SK
Slovinsko	SI
Spojené království	GB
Španělsko	ES
Švédsko	SE

Důvodová zpráva

I. Obecná část

A/ Závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace podle obecných zásad

1. Důvod předložení: Směrnice Komise 2008/43/ES ze dne 4. dubna 2008, kterou se podle směrnice Rady 93/15/EHS zřizuje systém pro identifikaci a sledovatelnost výbušnin pro civilní použití (Ú.v. EÚ L 94/8, 5.4.2008).

- **Název:** Návrh zákona o označování a sledovatelnosti výbušnin pro civilní použití

- Identifikace problému, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností:

Návrh má řešit, na základě požadavku směrnice 2008/43/ES, otázku vzniku systému pro označování a sledovatelnost výbušnin pro civilní použití. Hlavním cílem je zavedení požadavků směrnice 2008/43/ES do českého právního řádu. Riziky spojenými s nečinností jsou především

- a) nebezpečí odvetných opatření ze strany Evropské unie;
- b) možná bezpečnostní rizika vyplývající ze skutečnosti, že výbušniny jsou vysoce citlivou komoditou, jejíž zneužití může mít významné negativní dopady do oblasti bezpečnosti;
- c) skutečnost, že uvedená otázka není v České republice dosud komplexně právně ošetřena.

Důvodem pro zavedení směrnice 2008/43/ES je tak, kromě plnění závazků České republiky vůči EU, jednoznačně snaha po zvýšení bezpečnosti v oblasti výbušnin pro civilní použití.

2. Návrh variant řešení:

a) Nulová varianta (současný stav):

Vzhledem k tomu, že Česká republika je povinna implementovat směrnici 2008/43/ES, nepřipadá v úvahu tzv. nulová varianta; současný právní stav plně neodpovídá požadavkům citované směrnice (srov. vymezení problému výše).

b) Návrh řešení

Směrnice 2008/43/ES, kterou navržený zákon zavádí do českého právního řádu, si v návaznosti na směrnici 93/15/EHS klade za cíl zajištění toho, aby právnické a fyzické osoby podnikající v oboru výbušnin měly takový systém sledování výbušnin, který umožní kdykoliv identifikaci subjektů, v jejichž držení výbušniny jsou. Jednoznačné označení výbušnin je nezbytné pro zachování přesných a úplných záznamů o výbušninách ve všech fázích dodavatelského řetězce. To by mělo umožnit identifikovat a sledovat řádně označenou výbušninu od místa výroby a prvního uvedení na trh až ke konečnému uživateli, a to zejména za účelem předcházení zneužití a krádežím výbušnin, a usnadnění dozorujícím orgánům sledovat původ ztracených nebo odcizených výbušnin.

Jedná se o předpis středního rozsahu.

S ohledem na skutečnost, že se jedná o zavádění práva ES do národního systému práva, nepřichází v úvahu ani nulová varianta, ani regulace mimoprávní cestou. Jako možné

řešení byla zvážena možnost dílčích novel předpisů z oblasti výbušnin nebo z oblasti bezpečnosti výrobků, která se však pro rozsah a povahu právní materie ukázala jako nevhodná a znamenala by tříštění právní úpravy. Navíc se předmětná směrnice nevztahuje na všechny výbušniny pro civilní použití, ale pouze na necelou polovinu používaných výbušnin. Proto byla zvolena cesta samostatného zákona, který danou otázku komplexně upraví, a nebyla použita cesta novely jiného právního předpisu.

c) Dotčené subjekty

Dotčenými subjekty jsou v dané souvislosti jednoznačně výrobci, dovozci a vývozci výbušnin, a dále ty osoby, které uvedené výbušniny předávají a používají; z orgánů veřejné správy se daná otázka dotýká prakticky výhradně orgánů státní báňské správy.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů:

- Identifikace nákladů a přínosů všech variant

S ohledem na výše uvedenou vazbu na podnikatelské prostředí v oblasti výbušnin je volena taková varianta, která bude co nejvíce šetrná k podnikatelské sféře. Současně je však třeba respektovat naše závazky plynoucí z členství v Evropské unii a s nimi spojenou nutnost zakomponovat do národního práva směrnici 2008/43/ES.

Dopady na podnikatelský sektor pouze reflektují požadavky výše uvedené směrnice 2008/43/ES a jsou zapříčiněny závazkem České republiky uvedenou směrnici transponovat do národního práva.

Otázka finančních dopadů navržené právní úpravy byla diskutována jak v rámci Českého báňského úřadu, tak i se zástupci subjektů podnikajících v oblasti výbušnin.

Navržená právní úprava se bude týkat celkem cca 10 výrobců výbušnin, cca 20 obchodních firem, cca 500 ostatních uživatelů (např. střelmistři, pyrotechnici a techničtí vedoucí odstřelů).

Pořizovací náklady (jednorázové) celé podnikatelské sféry úhrnem budou činit zhruba v tříletém výhledu od vydání zákona r.2009 do jeho účinnosti r.2012 v mil Kč:

Výrobci:	á 6 mil. Kč/1 subjekt.....	6 mil. Kč x 10 výrobců	=60 mil. Kč
Obchodníci:.....	á 0,5mil. Kč/1 subjekt.....	0,5 mil. Kč x 20 obchodníků	=10 mil. Kč
Ostatní:á 0,3 mil Kč/1 subjekt	0,3 mil. Kč x 500 subjektů	=150 mil. Kč

Celkem v horizontu 3 let:			=220 mil. Kč
Průměrně na 1 rok:	220 mil. Kč/3 roky.....		=73 mil. Kč

Provozní náklady (po roce 2012) celé podnikatelské sféry úhrnem budou činit ročně zhruba:

Výrobci	á 5 mil. Kč/1 subjekt	5 mil. Kč x 10 výrobců.....	=50 mil. Kč
Obchodníci: ...	á 0,5mil. Kč/1 subjekt.....	0,5 mil. Kč x 20 obchodníků....	=10 mil. Kč
Ostatní:	á 0,2 mil. Kč/1 subjekt.....	0,2 mil. Kč x 500 subjektů.....	=100 mil.- Kč

Celkem na 1 rok :			=160 mil. Kč
V tříletém výhledu celkem (2012 – 2015):		3 roky x 160 mil. Kč	=480 mil. Kč

Uvedené údaje jsou průměrné a orientační a byly vypracovány mj. s ohledem na skutečnost, že technologie nutná k uvedení systému do praxe není dosud obvyklou součástí výrobních linek a nebyla dosud v praxi ani zkušebně zavedena při nakládání s výbušninami.

Pokud jde o administrativní zátěž podnikatelů, uvedený návrh, jímž plníme naše závazky vůči EU, přináší pozvolný nárůst administrativní zátěže. Zavedený systém však pomůže orgánům vrchního dozoru sledovat zejména v zájmu bezpečnosti mj. původ odcizených či ztracených výbušnin.

Realizací předloženého návrhu nevzniknou nároky na stání rozpočet ani na ostatní veřejné rozpočty. Rovněž se nepředpokládá ani navýšení počtu státních zaměstnanců. Výkon vrchního dozoru bude prováděn v rámci stávajících personálních i rozpočtových kapacit státní báňské správy. Prostředky na výkon veřejné správy budou řešeny každoročně v rámci přípravy státního rozpočtu.

- Konzultace

Otázky řešené návrhem zákona byly konzultovány již ve stadiu příprav samotné směrnice 2008/43/ES, kdy se zástupce Českého báňského úřadu účastnil závěrečných fází jednání mezinárodních expertních pracovních skupin pro přípravu dané směrnice.

V rámci příprav návrhu zákona byla problematika navrženého zákona konzultována v rámci odborných útvarů Českého báňského úřadu. Návrh zákona byl dále konzultován se zástupci organizací podnikajících v oboru výbušnin. Konzultované subjekty vnesly několik podnětných připomínek, současně však respektovaly skutečnost, že Česká republika je povinná sladit svůj právní řád s požadavkem Evropské unie a implementovat směrnici 2008/43/ES do českého právního řádu.

4. Návrh řešení

- Zhodnocení variant a výběr nejvhodnějšího řešení

Nejvhodnějším řešením je příprava zvláštního právního předpisu, který bude sledovat cíl stanovený směrnicí 2008/43/ES, tedy zajistit bezpečnost, ochranu životů, zdraví atp. před možným zneužitím výbušnin pro civilní použití. Protože se jedná o implementaci Směrnice 2008/43/ES a otázka systému pro označování a sledovatelnost výbušnin pro civilní použití není v České republice komplexně upravena, není možno zvolit nulovou variantu.

- Implementace a vynucování

Návrh zákona je implementací směrnice 2008/43/ES, po zavedení požadavků této směrnice do národního práva bude průběžně vykonáván vrchní dozor nad systémem pro sledovatelnost a označování výbušnin pro civilní použití, včetně ukládání sankcí. Rozhodující role připadne orgánům státní báňské správy. Prostředky na výkon veřejné správy budou řešeny každoročně v rámci přípravy státního rozpočtu.

- Přezkum účinnosti

V dané otázce je rozhodující postoj Evropské unie k naplňování směrnice 2008/43/ES – jedná se o její implementaci. Efektivita národní právní úpravy bude průběžně sledována orgány státní báňské správy a konzultována se subjekty, které nakládají s výbušninami.

Osoba odpovědná za zpracování RIA:

Ing. Otto Kysela

Český báňský úřad

Kozí 4

110 01 Praha 1

Email: chudobova@cbusbs.cz Tel: 221 775 342

B/ Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navržená právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky. Vychází ze zásad uvedených v Ústavě České republiky a v Listině základních práv a svobod, zejména ze zásady zákonnosti uvedené v čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 4 Listiny (ukládání povinností jen na základě zákona) a ze zásady zákonného výkonu veřejné moci uvedené v čl. 2 Listiny.

Účel těchto ustanovení je v navrženém zákoně naplněn jak v obecných požadavcích zákonné úpravy (zejména § 2 a 3 návrhu), tak i v případě požadavků na příslušné subjekty (§ 2 až 13 návrhu), v sankčních ustanoveních (§ 16 až 18 návrhu) a rovněž v ustanoveních o výkonu veřejné moci (§ 14 a 15 návrhu).

C/ Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami a s právem Evropské unie (včetně judikatury ESD)

Příprava návrhu plyne z našeho členství v Evropské unii. Účelem navrhované právní úpravy je transponovat do vnitrostátního řádu České republiky směrnici Komise 2008/43/ES, ze dne 4. dubna 2008, kterou se podle směrnice Rady 93/15/EHS zřizuje systém pro identifikaci a sledovatelnost výbušnin pro civilní použití (Ú.v. EÚ L 94/8, 5.4.2008). Tato směrnice, navazující na již dříve implementovanou směrnici 93/15/EHS, je implementována v plném rozsahu. Ekonomické a další dopady jsou hodnoceny v rámci závěrečné zprávy o dopadech regulace.

Na danou oblast se mezinárodní smlouvy nevztahují. Protože jde o zcela novou regulaci, neexistuje v dané oblasti zatím judikatura Evropského soudního dvora.

Návrh splňuje podle názoru předkladatele požadavky kladené evropským právem a je s tímto právem v souladu. Předkládaný návrh nejde nad rámec požadavků stanovených právem Evropské unie.

II. Zvláštní část

K § 1

Jak již bylo uvedeno v obecné části důvodové zprávy, cílem tohoto návrhu zákona je především naplnění závazku transponovat směrnici 2008/43/ES (dále jen „směrnice“) do vnitrostátního právního řádu České republiky. S tím souvisí úprava práv a povinností dovozců, výrobců a prodejců výbušnin pro civilní použití a působnosti orgánů veřejné správy, aby mohla být tato směrnice dostatečně a úplně implementována v České republice.

Návrh zákona se ve shodě se směrnicí 2008/43/ ES, se směrnicí 93/15/EHS a zákonem č. 61/1988 Sb. nevztahuje na některé oblasti, jako např. na výbušniny vyrobené na místě spotřeby, vojenskou munici, střelivo apod. Dále je důsledně oddělena sféra výbušnin, které drží ozbrojené sbory a bezpečnostní složky.

K § 2

Ustanovení § 2 upravuje obecné zásady a povinnosti týkající se jednoznačného označování výbušnin. Stanovené povinnosti se budou kromě osob nakládajících s výbušninami dotýkat především výrobců a dovozců výbušnin, neboť právě tyto subjekty stojí na začátku spotřebního řetězce výbušnin. Jejich základní povinností bude přidělit každé výbušnině jednoznačné označení.

Ustanovení § 2 odst. 4 návrhu zároveň svěřuje Českému báňskému úřadu kompetenci přidělovat každému místu výroby výbušnin trojmístný číselný kód.

K § 3

Text § 3 obsahuje jednak povinnost jednoznačně označovat trvalým způsobem každou vyrobenou výbušninu, jednak možnost označovat výbušninu navíc i pasivním elektronickým identifikátorem. Nejedná se o neznámé zařízení, např. nařízení Rady 2004/21 předpokládá, že se tato zařízení vyrábí a používají.

K § 4 až 10

Ustanovení § 4 až 10 stanoví požadavky na jednoznačné označování na výbušninách jednak podle způsobu balení (sudy, pytle, nádoby), jednak na označování hotových výrobků, jako jsou např. rozbušky, zažehovače, bleskovice, zápalnice, které se považují také za výbušniny. Toto označování se týká i jejich nejmenšího balení.

K § 11

Toto ustanovení naplňuje požadavek směrnice v případech, kdy je kromě jednoznačného označení použita i odnímatelná nálepka, kterou si uživatel odejme, která ale musí být označena jako kopie.

K § 12 a 13

Část třetí navrženého zákona se týká systému evidence výbušnin. Základním požadavkem směrnice 2008/43/ES, který je motivován zejména snahou po vyšším stupni bezpečnosti, je zřízení takového systému evidence, který umožní kdykoliv identifikovat držitele výbušniny (srov. § 12 odst. 1 a 2 návrhu). Dalším důležitým požadavkem je pak požadavek na desetileté uchovávání shromažďovaných údajů. Jedná se o údaje poskytnuté v rozsahu žádosti. Současně je řešena povinnost ze směrnice na uchovávání stanovených údajů po dobu 10 let i po zániku organizace.

Ustanovení § 13 návrhu stanoví na základě směrnice celou škálu povinností, které se týkají výrobců, dovozců a osob nakládajících s výbušninami. Jejich podstatou je především shromažďování údajů o výbušninách, jejich ukládání a dále součinnost s orgány státní moci. Je zde také uložena povinnost, aby každá osoba, která postupuje podle tohoto zákona, si sama pravidelně ověřovala správný chod systému, který požadované informace poskytuje.

K § 14

V tomto ustanovení jsou uvedeny jednotlivé kompetence příslušných orgánů státní správy, které budou působit v oblasti upravené navrženým zákonem. Asi nejvýznamnější úloha připadá obvodním báňským úřadům, další úkoly bude plnit (s ohledem na povahu problému) také Český báňský úřad jako zastřešující orgán státní báňské správy a také jako orgán, který přiděluje kód výroby.

K § 15

Toto ustanovení se týká výkonu dozoru nad dodržováním tohoto zákona. Státní správu v dané oblasti budou vykonávat orgány státní báňské správy, tedy obvodní báňské úřady a Český báňský úřad.

Aby byl dozor skutečně účinný, je příslušnému dozorovému orgánu dána pravomoc ukládat opatření k nápravě nežádoucích stavů a pravomoc vstupovat do objektů, kde se nacházejí výbušniny; zároveň je založena povinnost subjektů podléhajících dozoru podle navrženého zákona poskytovat osobám vykonávajícím dozor potřebnou součinnost.

K § 16 a 17

Ustanovení § 16 a 17 se týkají správních deliktů v oblasti systému pro označování a sledovatelnost výbušnin. S ohledem na povahu povinností stanovených navrženým zákonem se jedná výhradně o správní delikty právnických osob a podnikajících fyzických osob.

Ustanovení § 16 pojednává o správních deliktech právnických osob a podnikajících fyzických osob. Je konstruováno tak, že vyjmenovává jednotlivá deliktní jednání, k nimž je následně přiřazena příslušná finanční sankce. Nejvyšším finančním postihem je částka 1 mil Kč.

Ustanovení § 16 je doplněno ustanovením § 17, které obsahuje základní zásady a mechanismy pro správní trestání.

K § 18

Přechodné ustanovení stanoví pravidlo pro použití dosavadních předpisů upravujících evidenci a označování výbušnin pro období od schválení zákona do nabytí jeho účinnosti. Ustanovení reaguje na skutečnost, že není technicky možné provést přeznačení dosud vyrobených a již jednou označených výbušnin.

K § 19

Účinnost zákona se předpokládá v souladu se směrnicí 2008/43/ES (čl. 15 bod 1. této směrnice) od 5. dubna 2012. Veřejnosti je tak poskytnuta dostatečně dlouhá doba pro seznámení se s novou právní úpravou.

K Příloze

Příloha stanoví příklad toho, jak má vypadat čárový a maticový kód, které jsou potřebné ke splnění povinností podle navrženého zákona. Současně byla doplněna úplným přehledem zkratk jednotlivých členských států EU v souladu s ČSN ISO 31 66.

V Praze dne 25. května 2009

Předseda vlády

Ministr průmyslu a obchodu